

Politika zaštite djece - Hrvatsko debatno društvo

PRAVNI I REGULATORNI OKVIR

Hrvatsko debatno društvo (HDD) je nevladina organizacija koja povezuje mrežu od preko 130 klubova mladih diljem Hrvatske. Većina sudionika programa HDD-a su mlađi u dobi od 12 do 18 godina.

Rad volontera¹ i djelatnika Hrvatskog debatnog društva smatra se *radom s mladima*. Od 2015. godine Republika Hrvatska radi na izradi standarda za kvalifikacije i zanimanja kroz rad Stručne radne skupine za analizu i definiranje rada s mladima Ministarstva za demografiju, obitelj, socijalnu politiku i mlade. Mladima u EU smatraju se svi ljudi u dobi od 15 do 30 godina. U kontekstu programa koje provodi Hrvatsko debatno društvo, ovu definiciju proširujemo na djecu i mlađe u dobi od 12 do 30 godina.

Većina korisnika programa koje provodi Hrvatsko debatno društvo su maloljetnici, odnosno djeca. Prema Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta², dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina. Rad s mlađim, a posebno s maloljetnicima, mora uzeti u obzir i provoditi se u skladu s postojećim nacionalnim i europskim zakonodavstvom i strategijama, kao što je Strategija EU o pravima djeteta³.

Rad s mladima u Republici Hrvatskoj prati postojeći zakonski okvir, od čega ističemo *Nacionalni program za mlađe*⁴, i uključuje sljedeće:

- **NEFORMALNO OBRAZOVANJE**⁵: odnosi se na sve obrazovne radionice ili aktivnosti koje koriste metode neformalnog obrazovanja. Riječ je o treninzima i radionicama koje koriste participativnu metodologiju. Važno je istaknuti da je neformalno obrazovanje fleksibilno prema metodama koje koristi i organizaciji.
- **OTVORENI RAD S MLADIMA**: odnosi se na način osmišljavanja aktivnosti u kojima se mlađima osigurava prostor i daje im se sloboda osmišljavanja i utjecaja na provedbu aktivnosti u kojima sudjeluju

¹ Izraz *volonter* u kontekstu HDD-a obuhvaća svaku osobu koja radi s mladima, uključujući, ali ne ograničavajući se na suce debate, trenere, voditelje klubova mladih i organizatore aktivnosti.

² UNCRC: <https://www.unicef.org/child-rights-convention/convention-text>

³ Strategija EU-a o pravima djeteta https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/ds0821040enn_002.pdf

⁴ <https://mdomsp.gov.hr/istaknute-teme/mladi-i-volunterstvo/mladi-9015/nacionalni-program-za-mlađe-9024/nacionalni-program-za-mlađe-novo/10280>

⁵ Za više informacija o *neformalnom obrazovanju*, pogledajte, na primjer: <https://yeu-international.org/non-formal-education/>

- **VRŠNJAČKA EDUKACIJA:** odnosi se na aktivnosti koje uključuju osobe iste ili slične dobi s određenim kompetencijama i prenijeti ih na manje iskusne članove (npr. pomoć stalnim debatantima u pripremi početničkih debata za natjecanja)
- **SOCIJALNA UKLJUČENOST MLADIH:** odnosi se na uključivanje mladih u aktivnosti koje se ne pružaju kroz formalno obrazovanje (osnovne škole, srednje škole), škole, fakulteti), debatno društvo odnosi se na natjecanja, radionice, sudjelovanje u javnim raspravama, okruglim stolovima i slično⁶.

KLJUČNI DOKUMENTI

U smislu ispunjavanja ključnih standarda zaštiite djece, postoji nekoliko dokumenata i propisa koji opisuju obveze i ponašanje koje se zahtijeva od osoblja Hrvatskog debatnog društva, volontera i/ili bilo kojeg vanjskog osoblja koje dolazi u kontakt s bilo kojim sudionicima HDD programa, posebno maloljetnicima:

1. **Kodeks Etičkog kodeksa (aktualna verzija na snazi od travnja 2019.)**
Svrha Etičkog kodeksa je podizanje svijesti članova Udruge o poštivanju etičkih načela i jačanje etičkog ponašanja u praksi. Dokument obuhvaća ključne smjernice za osoblje, volontere i bilo koje vanjsko osoblje, etičke standarde i disciplinske mjere koje stupaju na snagu u slučaju kršenja Etičkog kodeksa. Etički kodeks primjenjuje se na sve djelatnike i volontere HDD-a koji su prema zadanim postavkama članovi organizacije.
2. **Priručnik: Rad s djecom i mladima u Hrvatskom debatnom društvu (aktualna verzija na snazi od travnja 2019.)**
Svrha je Priručnika informirati djelatnike i volontere HDD-a o relevantnim nacionalnim i europskim zakonskim i regulatornim okvirima koji se odnose na rad s mladima i, u posebice rad s maloljetnicima, podržati ih u provođenju pozitivnih praksi rada s mladima, pomoći im u prepoznavanju i predviđanju rizika povezanih s radom s mladima te im podržati u rješavanju problema u radu s mladima.
3. **Kodeks ponašanja (trenutna verzija na snazi od listopada 2020.)**
Kodeks ponašanja HDD-a obvezujući je dokument koji opisuje specifične rizike i očekivano ponašanje za osoblje, volontere ili bilo koje vanjsko osoblje koje dolazi u kontakt sa sudionicima HDD programa, a posebno maloljetnicima. Kodeks se odnosi na svo osoblje koje dolazi u kontakt sa sudionicima HDD-a, bez obzira jesu li članovi Udruge. Kodeks potpisuje svo osoblje koje dolazi u kontakt sa sudionicima HDD-a kroz bilo koju vrstu aktivnosti organizirane od strane HDD-a, uključujući, ali ne ograničavajući se na redovite debatne sjednice u klubovima mladih, debatne turnire, događaje specifične za projekte, javne rasprave, fokus grupe, rasprave , i radionice. Kodeks zahtijeva od

⁶ Strategija EU za mlade – ulaganje i osnaživanje, 2009.

potpisnika da se sami izjasne o nedostatku kaznenog dosjea i prilože potvrdu o neosuđivanosti izdanu od nadležnog tijela.

4. Volonterski ugovori (trenutna verzija na snazi od rujna 2019.)

Svi volonteri HDD-a dužni su potpisati bilateralni (između HDD-a i volontera) ili trilateralni (između HDD-a, škole koja je domaćin debatnog kluba i volontera) ugovor kojim se reguliraju njihov status, prava, te odgovornosti kao volontera HDD-a. Ugovor uključuje poštivanje relevantnog zakonskog okvira u radu s mladima, a posebno maloljetnicima, kao i poštivanje dokumenata HDD-a koji reguliraju rad mlađih u organizaciji, uključujući Etički kodeks i sva druga relevantna pravila i propise opisane drugim dokumentima o volontiranju..

5. Obrazac za zaštitu i procesiranje podataka i suglasnost s objavom foto/video sadržaja

U slučaju prikupljanja podataka od bilo kojeg sudionika programa, HDD distribuira obrazac dopuštenja za zaštitu podataka i fotografije/video u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. U slučaju maloljetnih sudionika programa, obrazac mora supotpisati roditelj ili skrbnik.

6. Politika privatnosti

Obrazac dopuštenja za zaštitu podataka i fotografije/video temelji se na Politici privatnosti HDD-a koja detaljno regulira postupke obrade podataka u HDD-u i u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Svi djelatnici i volonteri HDD-a dužni su sudjelovati u edukaciji "Etika u radu s mladima" barem jednom u prvoj godini angažmana u HDD-u i jednom svake 3 godine nakon toga, gdje se upoznaju sa standardima ponašanja organizacije u radu s djecom i mladima. Svi gore navedeni dokumenti podliježu godišnjoj reviziji od strane Skupštine Hrvatskog debatnog društva koju predstavljaju svi punopravni članovi organizacije. U skladu sa Statutom HDD-a, Skupština se mora održati najmanje jednom godišnje.

Izmjene navedenih dokumenata može predložiti Upravni odbor HDD-a, Nadzorni odbor ili pojedini članovi organizacije.

MEHANIZMI ZA ŽALBE I DISCIPLINSKE MJERE

Postoji nekoliko različitih načina na koje sudionici programa, osoblje i volonteri HDD-a ili druge zainteresirane strane mogu prijaviti pritužbu ili pritužbu HDD-u. Kako stoji u javno dostupnom Etičkom kodeksu i Priručniku o radu s mladima u Hrvatskom debatnom društvu, kao i na internetskim stranicama HDD-a, pritužbe se mogu prijaviti Upravnom odboru HDD-a, odnosno bilo kojem drugom organizacijskom tijelu u slučaju žalbi vezanih za specifično područje djelovanja udruge - Nadzorni odbor, Osnovnoškolsko vijeće, Srednjoškolsko vijeće, Vijeće za metodiku i Vijeće za teze. Web stranica HDD-a također sadrži trajno dostupan [obrazac za pritužbe](#).

Osim što navodi osobne odgovornosti i zahtjeve ponašanja za djelatnike i volontere, Etički kodeks i Priručnik o radu s mladima u Hrvatskom debatnom društvu naglašavaju važnost i prioritetni status sigurnosti i dobrobiti mladih nad drugim inače važnim načelima, kao što su kolegijalnost ili povjerljivost. U tom smislu, osobe koje rade s mladima, a posebno maloljetnicima u HDD-u, svjesne su svoje obveze prijavljivanja bilo kakvog neprikladnog ponašanja ili potencijalne ili stvarne ugroze sigurnosti sudionika programa, bez obzira na njihov odnos s osobom ili osobama koje bi mogle postupati suprotno HDD standardi ponašanja.

Disciplinske mjere koje se primjenjuju u situacijama u kojima postoje naznake kršenja etičkih i profesionalnih standarda koji se zahtijevaju od osoblja i volontera HDD-a opisane su u Etičkom kodeksu HDD-a:

O ponašanju člana Udruge koje nije u skladu s načelima i pravilima propisanih Etičkim kodeksom Udruge treba izvjestiti Upravni odbor Udruge.

Ako Upravni odbor ocijeni da po pritužbi treba postupiti, formirat će se tijelo koje u roku od 30 dana mora dati prijedlog stegovnih mjera ili odbiti zahtjev.

Sastav tijela za odlučivanje neće biti unaprijed definiran, osim uputama da u njemu moraju biti predstavnici oba spola, osobe odgovarajuće kvalifikacije za odlučivanje o prijavi, najmanje dva voditelja debatnih klubova i jedan član Upravnog odbora. Rad tijela je povjerljiv.

Na temelju preporuke i sukladno težini prekršaja, Upravno vijeće će članu izreći stegovnu mjeru. Upravni odbor može članovima Udruge izreći sljedeće stegovne mjere:

1. pismenu opomenu;
2. privremeno uskraćivanje pomoći i usluga Udruge;

3. privremena ili trajna zabrana pristupa određenim aktivnostima Udruge;
4. privremeno ili trajno isključenje iz Udruge.

STATUS OVOG DOKUMENTA

Ovaj dokument objedinjuje postojeće dokumente i propise koji su na snazi u Hrvatskom debatnom društvu, a usvojila ga je Skupština Hrvatskog debatnog društva 10. ožujka 2022. Dokument je podložan daljnjoj reviziji i ažuriranju u skladu s budućim ažuriranjima Etičkog kodeksa HDD-a, Priručnika o radu s djecom i mladima u Hrvatskom debatnom društvu, Kodeksa ponašanja, Volonterskih ugovora, Obrascu za zaštitu i procesiranje podataka i suglasnost s objavom foto/video sadržaja, te Politike privatnosti.

U ime Hrvatskog debatnog društva 15. ožujka 2022.

Gorana Jurišić
izvršna direktorica Hrvatskog debatnog društva

